

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษารับรู้ถึงความรักความห่วงใยจากสามีกับความพึงพอใจในชีวิตสมรส
ของภรรยาในสังคมชนบท อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบ
บรรยาย (Descriptive Research) เชิงสำรวจ (Survey)

ประชากรและการเลือกตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือหญิงสมรสแล้วทุกกลุ่มอายุที่ยังอยู่กับสามี
ในระยะเวลา 1 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิลำเนาอยู่ใน อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ใน
ช่วงเดือน ธันวาคม 2537 - มกราคม 2538

ตัวอย่างประชากร

ขนาดตัวอย่างประชากร หาได้จาก การทำ Pilot Study แล้วนำมาคำนวณ
ขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตร

$$n = \frac{NZ^2 \epsilon^2_x}{NE^2 + Z^2 \epsilon^2_x}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนสมาชิกทั้งหมดในประชากรเป้าหมาย ในที่นี้ใช้จำนวนราษฎรเพศหญิงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ของ อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด ประจำเดือนพฤษภาคม 2537 จำนวน 15,322 คน

Z = ค่าจากโค้งปกติ ณ ตำแหน่งที่พื้นที่ใต้โค้งที่หาง $= \alpha/2$ ซึ่งค่า Z จะจำกัดพื้นที่ตรงกลางของโค้งปกติ ให้เป็น $1-\alpha$ ในที่นี้ ค่า Z เท่ากับ 1.96

G^2_x = ค่าความแปรปรวนในประชากรของตัวแปรที่สนใจ คือ ความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา โดยเป็นค่าประมาณการที่ได้มาจากการทดลองเครื่องมือ (Pilot Study) ซึ่งมีค่า = 0.698

E = ขนาดของความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ผู้วิจัยยอมรับได้ = 0.1

แทนค่าในสูตร $n = \frac{15,322 (3.8416) (0.698)}{15,322 (0.1)^2 + 3.8416 (0.698)}$

$$= \frac{15,322 (0.1)^2 + 3.8416 (0.698)}{0.01 + 2.6711}$$

$$= 263.53 \text{ คน}$$

ผู้วิจัยตัดสินใจใช้กลุ่มตัวอย่าง = 300 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

สุ่มตัวอย่างประชากร โดยอาศัยหลักความน่าจะเป็น (Probability Sampling) แบบหลายชั้น (Multi-stage Sampling) จากอำเภอไปตำบล จากตำบลไปหมู่บ้าน จากหมู่บ้านไปหลังคาเรือน โดยมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2536; พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2536)

ขั้นที่ 1 อำเภอหนองพอก แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 9 ตำบล ผู้วิจัยเลือก มาศึกษาทุกตำบล

ขั้นที่ 2 เลือกกลุ่มตัวอย่างจากตำบลไปหมู่บ้าน ใช้วิธี Simple Random Sampling โดยจับสลาก ตำบลละ 2 หมู่บ้าน รวม 9 ตำบล ได้ 18 หมู่บ้าน

ขั้นที่ 3 เลือกกลุ่มตัวอย่างในระดับหมู่บ้าน โดยใช้วิธี Simple Random Sampling โดยจับสลาก จากบัญชีรายชื่อที่มีอยู่ในทะเบียนบ้านที่เก็บไว้ที่บ้านผู้ใหญ่บ้าน โดยเอาหญิงที่มีสถานภาพว่า ภรรยา ไม่เกินหลังคาเรือนละ 1 คน และไม่เกินหมู่บ้านละ 17 คน ทั้งนี้ไม่สามารถคัดเลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตามสัดส่วนความมากน้อยของ ประชากรที่มีคุณสมบัติเข้าข่ายในแต่ละหมู่บ้านได้ เนื่องจากไม่มีการสำรวจข้อมูลนี้ไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสำรวจเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว

ส่วนที่ 2 แบบวัดการรับรู้ถึงความรักความห่วงใยจากสามี

ส่วนที่ 3 แบบวัดความพึงพอใจในชีวิตสมรส

ส่วนที่ 4 แบบทดสอบบุคลิกภาพ

ส่วนที่ 5 แบบวัดความคล้ายคลึงของปัจจัยทางสังคม

ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบสำรวจเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ประกอบด้วย อายุของภรรยา และ รายได้ของครอบครัว

ส่วนที่ 2 แบบวัดการรับรู้ถึงความรักความห่วงใยจากสามี เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัย แปลและเรียบเรียงจาก แบบวัดความรักความห่วงใยจากสามี (Husbands' Emotion Work Scale) ของ Erickson (1993)

ลักษณะของแบบวัดนี้ เป็นแบบวัดที่วัดถึงการรับรู้ของภรรยาที่มีต่อความถี่ของการปฏิบัติของสามี ที่เกี่ยวข้องกับ การแสดงความรักความห่วงใยต่อภรรยา จำนวน 15 ด้าน

ส่วนที่ 3 แบบวัดความพึงพอใจในชีวิตสมรส เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยแปลและเรียบเรียงจากแบบวัดความพึงพอใจในชีวิตสมรส (Marital Satisfaction Scale) ของ Roach et al. (1981) เนื่องจากเป็นแบบวัดที่สามารถประเมินถึงระดับความพึงพอใจของบุคคลต่อชีวิตสมรสโดยรวมได้ตรงสภาพที่เป็นจริงในระยะเวลาหนึ่งๆ มีผู้ศึกษาคูณภาพของแบบวัดนี้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ตั้งแต่มัธยมศึกษาจนถึงอุดมศึกษาหลายครั้ง จำนวนมากกว่า 300 คน คำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Chronbach' alpha coefficient) 0.97 และทดสอบในระยะเวลา 3 สัปดาห์กับกลุ่มตัวอย่าง 20 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา 0.76 (Frazier 1976; Bowden 1977; Thomson 1978; Roach, Frazier & Bowden 1981) ค่าความตรงตามสภาพการณ์ 0.78 และ -0.73 เมื่อใช้คู่กับแบบวัดการปรับตัวในชีวิตสมรส Locke & Wallace Marital Adjustment Scale และแบบวัดปัญหาครอบครัว (Marriage Problem Checklist) ตามลำดับ (Roach, 1977) นอกจากนี้แล้ว เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างแบบวัดความพึงพอใจในชีวิตสมรส กับแบบวัดค่านิยมทางสังคม (Marlowe - Crowne Social Desiability) พบว่า แบบวัดความพึงพอใจในชีวิตสมรสนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับค่านิยมทางสังคม ซึ่งแสดงว่า ความพึงพอใจในชีวิตสมรสที่วัดโดยใช้แบบวัดนี้เป็นอิสระ ไม่ขึ้นกับอิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมแวดล้อม

ส่วนที่ 4 แบบทดสอบบุคลิกภาพ ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ The Maudsley Personality Inventory (MPI) สร้างโดย H.J. Eysenck แปลโดย ร.อ. ประจิตต์ ประจักษ์จิตต์

แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI เป็นเครื่องมือที่ใช้ศึกษาบุคลิกภาพที่ประกอบด้วยข้อความ 48 ข้อ ใช้ประเมินบุคลิกภาพ 2 ลักษณะ คือ Extraversion-Introversion (แสดงออกและเก็บตัว) และ Neuroticism - Stability (ไม่มีความมั่นคง

ทางอารมณ์และมีความมั่นคงทางอารมณ์) อย่างละ 24 ข้อ ใช้เทคนิคบังคับให้เลือกตอบ (Force - Choice technique) โดยให้ผู้ตอบเลือกคำตอบที่ตรงกับลักษณะนิสัยของตนเอง โดยตอบ "ใช่" "?" (ไม่แน่ใจ) หรือ "ไม่ใช่"

การทดสอบ ใช้ทดสอบได้ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ใช้ได้ทั้งเพศหญิงและเพศชายในชุดเดียวกัน ไม่มีการจำกัดเวลาในการทดสอบ แต่โดยทั่วไปใช้เวลา 10 - 15 นาที ก่อนเริ่มการทดสอบผู้ทดสอบควรอ่านคำแนะนำในการตอบคำถามให้ผู้รับการทดสอบฟัง ในขณะที่ผู้รับการทดสอบกำลังทำก็อ่านตามไปเรื่อยๆ ตามที่พิมพ์ไว้บนชุดของแบบทดสอบทุกชุด โดยไม่มีการอธิบาย หรือขยายความใดๆ เพิ่มเติม เมื่ออ่านจบแล้วให้ลงมือตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบที่มีให้

ส่วนที่ 5 แบบวัดความคล้ายคลึงของปัจจัยทางสังคม เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยคิดแปลงมาจาก แบบวัดความคล้ายคลึงของภูมิหลังทางสังคม ของ จันทร์เพ็ญ คุปต์กาญจนกุล (2526) เป็นแบบวัดที่วัดความคล้ายคลึงของปัจจัยทางสังคมของผู้สมัครในด้าน การศึกษาและอาชีพหลัก

การหาความตรงตามโครงสร้าง (Content Validity)

เฉพาะส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เมื่อผู้วิจัยแปลเสร็จแล้ว ก็นำแบบสัมภาษณ์ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและแก้ไขในขั้นต้น ก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาอังกฤษ ทางด้านจิตวิทยา และทางด้านสุขภาพจิตในครอบครัว จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องสอดคล้องและครอบคลุมของเนื้อหา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านั้น มีดังนี้

1. อ.ผ่าน บาลโพธิ์

ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาอังกฤษ

สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. อ.จิราพร ศรีเจริญกาญจน์

ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจิตวิทยา

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. รศ.พ.ญ.ดวงใจ กสานติกุล

ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสุขภาพจิตในครอบครัว

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อได้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์พร้อมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้ มาพิจารณาพร้อมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

สำหรับแบบสัมภาษณ์ในส่วนที่ 4 ซึ่ง รอ. ประจิดต์ ประจักษ์จิตต์ (2525) เป็นผู้ปลี่ยน เนื่องจากเป็นแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐาน จึงไม่ได้นำไปหาความตรงตามเนื้อหา แต่มีผู้หาความตรงตามเนื้อหาไว้แล้ว ดังนี้

Bending (อ้างถึงใน เบลูเจอร์ ปีชัตนย์, 2528) ได้หาค่า Validity ของแบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) พบว่าใน scale-E วัดด้าน แสดงตัว - เก็บตัว มีค่า Validity = 0.64 - 0.78

สำหรับแบบสัมภาษณ์ในส่วนที่ 1 และส่วนที่ 5 นั้น เนื่องจากเป็นแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว คือ อายุของภรรยา รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาและอาชีพของภรรยาและสามี จึงไม่นำไปหาความตรงตามเนื้อหาอีก

การหาความเที่ยง (Reliability)

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากรที่จะศึกษา จำนวน 30 คน คือ หญิงสมรสแล้วทุกกลุ่มอายุที่ยังอยู่กินกับสามีในระยะเวลา 1 ปีขึ้นไป ที่ บ้านใหม่ชุมพร อำเภอเมทวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นพื้นที่ที่คล้ายคลึงกับพื้นที่ที่จะใช้ในการวิจัย คือ อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

นำแบบสัมภาษณ์มาหาความเที่ยง โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Chronbach's Coefficiency) ได้ค่าความเที่ยงของส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เท่ากับ 0.92 และ 0.95 ตามลำดับ

สำหรับความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ส่วนที่ 4 คือแบบทดสอบบุคลิกภาพนั้น ผู้วิจัยได้หาค่าความเที่ยง โดยวิธี test-retest ในระยะเวลาห่างกัน 1 เดือน เหตุที่หาความเที่ยงด้วยวิธีนี้ เพราะต้องการใช้แบบทดสอบเพียง 1 ชุด สอบคนกลุ่มเดียวซ้ำ ในระยะเวลาห่างกัน แล้วนำคะแนนมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (ประคอง กรณสูตร, 2535) ได้ค่าความเที่ยงใน Scale-E = .89 และ Scale-N = .91 และทั้งฉบับ = .88 ซึ่งก่อนหน้านั้นก็มีผู้หาความเที่ยงไว้บ้างแล้ว แต่ได้หาเป็นเวลานานมาแล้ว ดังนี้

Knowles (อ้างถึงใน เบญจพร ปรีชพันธ์ , 2528) หาค่า Reliability ด้วยวิธี test - retest มีค่า = 0.77

ประจิตต์ ประจักษ์จิตต์ (2525) หาค่าความเที่ยง ด้วยวิธี test - retest กับกลุ่มนักเรือนนาฬิกาเรืออากาศ จำนวน 59 นาย ได้ค่าความเที่ยงของ scale -E = .91 scale - N = .93 และทั้งฉบับ = .90

เบญจพร ปรีชพันธ์ (2528) หาค่าความเที่ยง ด้วยวิธี test - retest กับนิสิตปริญญาโท สาขางานบริหารบุคคล เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลบริษัทปูนซิเมนต์ไทย และเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลของธนาคารพาณิชย์ต่างๆ จำนวน 54 คน ได้ค่าความเที่ยงของ

scale - E = 0.97 และ scale - N = 0.98

เกณฑ์การให้คะแนน

1. วิธีการคำนวณรายได้ของครอบครัว ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ไม่แน่นอน เช่น มีอาชีพอิสระ คำนวณรายได้โดย ตามปริมาณผลผลิตข้าวเปลือกที่ได้ และผลผลิตอื่นๆ รวมทั้งรายได้อื่นๆ ที่หาได้ในปีที่ผ่านมา แล้วนำมาคำนวณเป็นจำนวนเงินเฉลี่ยใน 1 เดือน
2. วิธีการตรวจและให้คะแนนแบบสัมภาษณ์ส่วนที่ 2 แบบวัดการรับรู้ถึงความรักความห่วงใยจากสามี ซึ่งมีข้อคำถามทั้งสิ้น 15 ข้อ เป็นข้อความที่มีลักษณะในด้านบวกทั้งหมด เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 4 ระดับ โดยมีการให้คะแนนดังนี้

ไม่เคยเลย	1	คะแนน
นานๆ ครั้ง	2	คะแนน
บ่อยๆ	3	คะแนน
เป็นประจำ	4	คะแนน

คะแนนการรับรู้ถึงความรักความห่วงใยจากสามีของกลุ่มตัวอย่าง จะเป็นคะแนนรวมจากแบบวัด มีพิสัยอยู่ระหว่าง 1 - 60 คะแนน โดยคะแนนสูงแสดงว่า ภรรยา มีแนวโน้มที่จะมีการรับรู้ถึงความรักความห่วงใยจากสามีมาก คะแนนต่ำ แสดงว่า ภรรยา มีแนวโน้มที่จะมีการรับรู้ถึงความรักความห่วงใยจากสามีน้อย

3. วิธีการตรวจและให้คะแนนแบบสัมภาษณ์ส่วนที่ 3 แบบวัดความพึงพอใจในชีวิตสมรส ซึ่งมีข้อคำถามทั้งหมด 46 ข้อ เป็นข้อความที่มีลักษณะในด้านบวกจำนวน 25 ข้อ

ได้แก่ ข้อ 1 2 3 6 9 11 12 15 18 20 21 22 24 26 27 28 29 32 33 35
36 38 43 45 และ 46 และข้อความในด้านลบ จำนวน 21 ข้อได้แก่ ข้อ 4 5 7 8 10
13 14 16 17 19 23 25 30 31 34 37 39 40 41 42 และ 44

ข้อความในแบบวัดแสดงถึงความรู้สึก ความคิดเห็นของภรรยาที่มีต่อชีวิตสมรสใน
ด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านลักษณะของคู่สมรส ชีวิตสมรส และสัมพันธภาพระหว่างกันและกัน
ลักษณะคำตอบของแบบวัดนี้ เป็นชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คือ	เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความเชื่อของผู้ตอบทั้งหมด
เห็นด้วย	คือ	เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็น หรือ ความเชื่อของผู้ตอบเป็นจำนวนมาก
ไม่แน่ใจ	คือ	เมื่อผู้ตอบไม่แน่ใจ หรือลังเลว่าข้อความประโยคนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็น หรือ ความเชื่อของผู้ตอบ
ไม่เห็นด้วย	คือ	เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความในประโยคนั้น ไม่ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความเชื่อของผู้ตอบเป็นจำนวนมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คือ	เมื่อผู้ตอบเห็นว่า ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นหรือความเชื่อของผู้ตอบเลย

ผู้ตอบแบบวัดนี้ จะต้องเลือกคำตอบในแต่ละข้อเพียง 1 คำตอบ โดยใส่
เครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนดให้

การให้คะแนนขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อความ ดังนี้คือ

	ก. ข้อความในด้านบวก	ข. ข้อความในด้านลบ
	คะแนน	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

คะแนนความพึงพอใจในชีวิตสมรส มีพิสัยระหว่าง 46 - 230 คะแนน คะแนนความพึงพอใจในชีวิตสมรสของกลุ่มตัวอย่าง จะเป็นคะแนนรวมจากแบบวัด โดยคะแนนสูง แสดงว่าภรรยาที่แนวโน้มที่จะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสมาก คะแนนต่ำ แสดงว่าภรรยาที่แนวโน้มที่จะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสน้อย

4. วิธีการตรวจและให้คะแนนแบบสัมภาษณ์ส่วนที่ 4 แบบทดสอบบุคลิกภาพ เป็นไปตามคู่มือที่กำหนดไว้ในแต่ละ scale คือถ้าผู้ตอบตรงกับ scale ใด scale หนึ่ง ในแต่ละข้อลงในช่อง "ใช่" "ไม่ใช่" จะได้ข้อละ 2 0 คะแนน แต่ถ้าตอบในช่อง "?" จะได้ข้อละ 1 คะแนน และทั้งฉบับ ถ้าผู้ใดตอบลงใน "?" นี้มากกว่า 10 ข้อ ถือว่าคำตอบในฉบับนั้นไม่สามารถนำมาประเมินผลได้ ให้ทำการทดสอบซ้ำ โดยผู้ทดสอบอ่านให้ผู้รับการทดสอบฟัง แล้วให้ตอบทีละข้อจนจบ คะแนนของแบบทดสอบ MPI ในแต่ละ scale จะมีค่าสูงสุด 48 คะแนน ต่ำสุด 0 คะแนน เมื่อรวมคะแนนในแต่ละ scale ของแต่ละคนแล้ว นำคะแนนนั้นมาเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มมาตรฐาน ในแต่ละ scale ก็จะสามารถประเมินบุคลิกภาพของผู้นั้นๆ ได้ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มมาตรฐานใน

ที่นี้คือค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละ scale ของภรรยาในอำเภอหนองพอก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งมี 4 แบบดังนี้

4.1 บุคลิกภาพแบบชอบเก็บตัว (Introversion) คือบุคลิกภาพที่มีคะแนนใน scale - E ต่ำกว่ากลุ่มมาตรฐาน

4.2 บุคลิกภาพแบบชอบแสดงตัว (Extraversion) คือบุคลิกภาพที่มีคะแนนใน scale - E มากกว่า หรือเท่ากับกลุ่มมาตรฐาน

4.3 บุคลิกภาพแบบไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism) คือบุคลิกภาพที่มีคะแนนใน scale - N มากกว่าหรือเท่ากับกลุ่มมาตรฐาน

4.4 บุคลิกภาพแบบที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ (Stability) คือบุคลิกภาพที่มีคะแนนใน scale - N ต่ำกว่ากลุ่มมาตรฐาน

5. วิธีการตรวจและให้คะแนนแบบสัมภาษณ์ส่วนที่ 5 แบบวัดความคล้ายคลึงของปัจจัยทางสังคม ซึ่งการวัดความคล้ายคลึงทางด้านการศึกษาของคู่สมรสนั้น วัดได้จากการถามระดับการศึกษาของสามีและภรรยา ซึ่งระดับการศึกษาในที่นี้ หมายถึงการเข้ารับการศึกษาของคู่สมรส ในสถาบันการศึกษาที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ หรือทบวงมหาวิทยาลัย หรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนยอมรับ ซึ่งมีระดับการศึกษาและวิธีการให้คะแนนดังนี้

ประถมศึกษา	1	คะแนน
มัธยมศึกษา	2	คะแนน
ปวช.	3	คะแนน
ปวส.	4	คะแนน
ปริญญาตรี	5	คะแนน
ปริญญาโท	6	คะแนน

การให้คะแนน เมื่อถามระดับการศึกษาของสามีและภรรยาแล้ว นำมาเปรียบเทียบกับผลต่างทางการศึกษา โดยกำหนดให้ระดับการศึกษาแต่ละระดับต่างกันเท่ากับ 1 จากข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลต่างของระดับการศึกษาสูงสุดเท่ากับ 4 ดังนั้นการให้คะแนนจากผลต่างของระดับการศึกษาของคู่สมรส คือ

ผลต่างเท่ากับ 0 ให้ 5 คะแนน หมายถึง คู่สมรสมีระดับการศึกษาเดียวกันหรือเหมือนกัน

ผลต่างเท่ากับ 1 ให้ 4 คะแนน หมายถึง คู่สมรสมีระดับการศึกษาคล้ายคลึงกันมาก

ผลต่างเท่ากับ 2 ให้ 3 คะแนน หมายถึง คู่สมรสมีระดับการศึกษาคล้ายคลึงกัน

ผลต่างเท่ากับ 3 ให้ 2 คะแนน หมายถึง คู่สมรสมีระดับการศึกษาต่างกันบ้าง

ผลต่างเท่ากับ 4 ให้ 1 คะแนน หมายถึง คู่สมรสมีระดับการศึกษาต่างกันมาก

การวัดความคล้ายคลึงทางด้านอาชีพหลักของคู่สมรสวัดได้จากการถามอาชีพหลักของสามีและภรรยา แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน ประเภทของอาชีพหลักแบ่งออกเป็น ทำนา ไร่ ไร่ข้าง ค้าขาย รับราชการ และ อื่นๆ

การให้คะแนนความคล้ายคลึงกันทางด้านอาชีพหลักทำได้ดังนี้

ถ้าสามีและภรรยาอาชีพหลักประเภทเดียวกัน ให้ 2 คะแนน

ถ้าสามีและภรรยาไม่ได้มีอาชีพหลักประเภทเดียวกัน ให้ 1 คะแนน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

1. ติดต่อขอหนังสือ เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย จาก ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอไปยังนายอำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด
2. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจนครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้วิจัยมีหลักในการสัมภาษณ์คือ สัมภาษณ์ด้วยตัวเองทั้งหมด ในสภาวะที่คล้ายกันมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมด มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus) ดังนี้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2537; สุกุล ครุวงศ์วัฒนา, 2537; สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2537; สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม, 2536; วรชัย เชาวปาณี, 2532)

1. ข้อมูลเกี่ยวกับ อายุของภรรยา รายได้ของครอบครัว คะแนนความคล้ายคลึงของปัจจัยทางสังคม คะแนนการรับรู้ถึงความรักความห่วงใยจากสามี คะแนนบุคลิกภาพ และคะแนนความพึงพอใจในชีวิตสมรส นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. หาความสัมพันธ์ ระหว่าง การรับรู้ถึงความรักความห่วงใยจากสามี บุคลิกภาพของภรรยา ความคล้ายคลึงของปัจจัยทางสังคม และรายได้ของครอบครัว กับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธี Enter

3. หาตัวทำนายความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise)

4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา โดยจำแนกเป็นกลุ่มตามบุคลิกภาพที่เบี่ยงเบนจากปกติ 4 ชนิด คือ ชนิดเก็บตัวแบบมีความมั่นคงทางอารมณ์มากเกินไป ชนิดเก็บตัวแบบมีแนวโน้มโรคประสาท ชนิดแสดงตัวแบบมีความมั่นคงทางอารมณ์มากเกินไปและชนิดแสดงตัวแบบมีแนวโน้มโรคประสาท โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว (One way Analysis of Variance) แล้วทดสอบค่าเฉลี่ยภายหลังการปฏิเสธสมมติฐาน โดยวิธี SCHEFFE

5. เปรียบเทียบคะแนนความพึงพอใจในชีวิตสมรสโดยเฉลี่ย ของภรรยาที่มีบุคลิกภาพที่ต่างกัน 2 แบบ คือ ภรรยาที่มีบุคลิกภาพปกติ และภรรยาที่มีบุคลิกภาพเบี่ยงเบนจากปกติ โดยการวิเคราะห์ t-Test

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย